

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Mostě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Karla Štíčky a přísedících Evy Křížové a Jana Kodyma ve věci

žalobce: [redacted], narozený [redacted]
bytem [redacted]
zastoupený advokátkou JUDr. Marií Cílinkovou
sídlem Bolzanova 1615, 110 00 Praha

proti
žalované: **Slovácké strojírný, akciová společnost, IČO 00008702**
sídlem Nivnická 1873, 688 28 Uherský Brod
za účasti vedlejšího účastníka **Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group, IČO 63998530**
sídlem Pobřežní 665/23, 186 00 Praha - Karlín
zastoupená advokátem JUDr. Petrem Šustkem, Ph.D.
sídlem Veleoslavínova 59/3, 110 00 Praha 1 - Staré Město

o: žaloba o náhradu škody na zdraví

takto:

Žalobcem uplatněný nárok na odškodnění bolesti je co do základu v plném rozsahu po právu.

O výši nároku a nákladech řízení bude rozhodnuto v rozsudku konečném.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou, doručenou Okresnímu soudu v Mostě dne 28. 1. 2016 domáhal, aby první žalované a druhému žalovanému [redacted] byla uložena povinnost zaplatit mu na

Shodu s prvopisem potvrzuje Jitka Stejskalová.

bolestněm společně a nerozdílně částku 243 382 Kč s 8,05% úrokem z prodlení od podání žaloby do zaplacení, na náhradě za ztížení společenského uplatnění částku 4 633 334 Kč s 8,05% úrokem z prodlení od podání žaloby do zaplacení, na nákladech spojených s uplatněním pohledávky částku 10 000 Kč s 8,05% úrokem z prodlení od podání žaloby do zaplacení, na náhradě na ušlém výdělků do 31. 12. 2015 částku 221 351 Kč s 8,05% úrokem z prodlení od podání žaloby do zaplacení a dále aby žalovaným byla uložena povinnost společně a nerozdílně platit žalobci pravidelnou měsíční rentu počínaje od 1. 1. 2016 do budoucna ve výši 16 595 Kč vždy do 20. dne v měsíci.

2. Žalobce uplatněné nároky odůvodnil tím, že dne 4. 7. 2014 utrpěl úraz, za trvání řízení označený jako pracovní, když vykonával práci pro první žalovanou.
3. První žalovaná s žalobou nesouhlasila. Vyjádřila se tak, že před nástupem na pracoviště byl žalobce spolu s dalšími pracovníky upozorněn, že žalovaná od něj nepožaduje jeřábnické ani vazačské úkony. Žalovaná dále odkázala na zjištění Obvodního báňského úřadu pro území Ústeckého kraje (dále OBÚ), že příčinou úrazu byl nevhodný způsob vázání břemena; zdržování se v ohroženém prostoru a nevhodný způsob přivaření závěsných ok na ložiskový kroužek. Žalovaná považuje spoluúčast žalobce na příčině provozní nehody za zcela adekvátní vzhledem ke zjištěným okolnostem. Souhlasí se svojí spoluúčastí na nehodě, avšak jen v rozsahu 1/3. Následně se žalovaná ke skutkovým tvrzením žalobce vyjádřila tak, že uvedla, že rámcová smlouva o kooperační výrobě a prováděcí směrnice k této rámcové smlouvě nevykazují znaky zastřehého pracovněprávního vztahu. Žalobce nebyl dle vyjádření žalované prokazatelně v pracovněprávním vztahu k ní.
4. Vedlejší účastník, vystupující na straně žalované, se k vyjádření žalované připojil. Doplnil, že žalobce vykonával činnost jako osoba samostatně výdělečně činná (dále OSVČ) ve smluvním vztahu k druhému žalovanému a ve vztahu k první žalované nejde proto o pracovní úraz zaměstnance a je nutno postupovat podle obecné úpravy občanského zákoníku, konkrétně dle ust. § 2910. Podle vedlejšího účastníka není pravda, že žalovaná vůči žalobci nesplnila povinnost uvedenou v § 101 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce (dále jen zák. práce). Žalovaná žalobce před nástupem na pracoviště proškolila, zejména byl poučen, že od něj není vyžadováno podílení se na vázání břemen pro účely přepravy, když na to nemá potřebné oprávnění. Vedlejší účastník odkázal na závěry OBÚ, nesouhlasil ovšem s jeho závěry, pokud jde o podíl žalobce na škodlivém následku, který podle něj byl minimálně 50%, když, kdyby se žalobce nezdržoval v zapovězeném prostoru, spadnuvší věnec by jej nezasáhl a škodlivý následek by vůbec nenastal.
5. Druhý žalovaný, [REDAKCE] s žalobou rovněž nesouhlasil. Uvedl, že důvodem vzniku zranění žalobce bylo nedodržení bezpečnostních předpisů, o kterých byl první žalovanou řádně proškolen, stál v místě, kde to nebylo povoleno a navíc komunikoval s jedním z dalších pracovníků, kterému se však podařilo uskočit. Dále projevil nesouhlas s rozsahem žalobcem uplatněných nároků.
6. Proti druhému žalovanému bylo v průběhu řízení zahájeno dne 23. 1. 2017 insolvenční řízení. Dne 10. 4. 2017 byl zjištěn úpadek a na jeho majetek byl prohlášen konkurz. Usnesením č.j. 45 C 61/2016-116 ze dne 25. 8. 2017 bylo řízení o žalobě na uložení povinnosti zaplatit částku 243 382 Kč s 8,05% úrokem z prodlení od podání žaloby do zaplacení, na náhradě za ztížení společenského uplatnění částku 4 633 334 Kč s 8,05% úrokem z prodlení od podání žaloby do zaplacení, na nákladech spojených s uplatněním pohledávky částku 10 000 Kč s 8,05% úrokem z prodlení od podání žaloby do zaplacení, na náhradě na ušlém výdělků do 31. 12. 2015 částku 221 351 Kč s 8,05% úrokem z prodlení od podání žaloby do zaplacení a dále aby žalovaným byla uložena povinnost společně a nerozdílně platit žalobci pravidelnou měsíční rentu počínaje od 1. 1. 2016 do budoucna ve výši 16 595 Kč vždy do 20. dne v měsíci, proti druhému žalovanému vyloučeno k samostatnému řízení. Toto usnesení nabylo právní moci dne 25. 8. 2017.

7. Usnesením č.j. 45 C 61/2016-175 byly žalobou uplatněné nároky na zaplacení náhrady za ztížení společenského uplatnění ve výši 4 633 334 Kč s 8,05% úrokem z prodlení jdoucím od podání žaloby do zaplacení, náhrady na ušlém výdělků za období od 4. 7. 2014 do 31. 12. 2015 ve výši 221 351 Kč s 8,05% úrokem z prodlení jdoucím od podání žaloby do zaplacení a měsíční rentu a náhrady nákladů spojených s uplatněním pohledávky ve výši 10 000 Kč s 8,05% úrokem z prodlení jdoucím od podání žaloby do zaplacení, vyloučeno k samostatnému řízení.
8. Předmětem sporu zůstal nárok na zaplacení bolestného ve výši 243 382 Kč spolu s 8,05% úrokem z prodlení od podání žaloby do zaplacení.
9. Dokazování soud provedl účastnickým výslechem žalobce, výslechy svědků a důkazy listinnými.
10. Žalobce ve své účastnické výpovědi uvedl, že než začal pracovat na pracovišti první žalované, uzavřel písemnou smlouvu, na které bylo uvedeno jeho jméno, jméno druhého žalovaného a firma první žalované. Její obsah si nepamatuje a nemá ji k dispozici. Ještě předtím ti však zařídil živnostenské oprávnění. Pracovat pro první žalovanou se rozhodl na radu druhého žalovaného. Žalobce dostal od první žalované kartičku, která ho opravňovala k přístupu do areálu první žalované, aby zde mohl vykonávat práci. Do práce jezdil sám. Stravování měl vlastní. Pracovní pomůcky (např. kladivo, rukavice a jiné nářadí) dostával od první žalované, z jejího skladu. Práce, které žalobce pro první žalovanou vykonával, řídil zaměstnanec první žalované, p. [REDAKCE] který pracovní skupině žalobce, včetně něj, přiděloval práci a pracovní úkoly. Okolnosti úrazu popsal žalobce tak, že v kritický den dostal spolu se svou pracovní skupinou za úkol vyčistit ložisko zakladače. Když bylo rozebrané ložisko vyčištěno, p. [REDAKCE] určil, že se vrchní část ložiska se musí otočit. Podle něj měl ložisko otočit p. [REDAKCE] a žalobce spolu s p. [REDAKCE] u toho měli asistovat. Když byl kroužek vyzvednut do vertikální polohy a dle žalobce visel cca 50 cm nad zemí, dostal žalobce spolu s p. [REDAKCE] pokyn od p. [REDAKCE], aby spolu s kroužkem otáčeli. Do té doby se žalobce ani nikdo jiný dle jeho vyjádření nepohyboval v těsné blízkosti kroužku. Když žalobce spolu s p. [REDAKCE] vyzvednutý kroužek otočili o 180° podle jeho vertikální osy, kroužek se utrhł, udeřil žalobce a ten následně ležel obličejem k zemi. Žalobce uvedl, že byl první žalovanou proškolen v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (dále BOZP). Současně doplnil, že nestál pod kroužkem, ale vedle něj. Žalobce uvedl, že druhý žalovaný pro první žalovanou vykonával svářečské práce.
11. Druhý žalovaný, [REDAKCE], potom, co byly žalobcem uplatněné nároky proti němu vyloučeny k samostatnému řízení usnesením č.j. č.j. 45 C 61/2016-116, již v postavení svědka, vypověděl že u první žalované pracoval 30 let jako její zaměstnanec. V kritický den ale na pracovišti žalované pracoval jako OSVČ. I žalobce měl pro žalovanou pracovat jako OSVČ. V roce 2013 uzavřel svědek s první žalovanou rámcovou smlouvu, na základě které měl pro první žalovanou provádět opravy. Pokyny k tomu, jakou práci má svědek vykonávat mu dával p. [REDAKCE]. Na konci měsíce pak provedené práce fakturoval žalované a uvedl, že na její pracoviště docházel, jako by normálně chodil do práce. S žalobcem uzavřel ústní dohodu o spolupráci s žalobcem. Žalobce měl dle vyjádření druhého žalovaného pracovat jak pro něj, tak pro první žalovanou. Druhý žalovaný měl pak spolu s p. [REDAKCE] žalobci ukládat pracovní úkoly. Druhý žalovaný pak měl žalobce odměňovat podle počtu odpracovaných hodin. Dále uvedl, že vedl ohledně pracovní doby žalobce cáčovnici, ale že ji sekundárně ještě vedl p. [REDAKCE] pro celou pracovní skupinu včetně druhého žalovaného. Evidenci pracovníků na pracovišti žalované si žalovaná vedla sama. Dále uvedl, že před zavěšením kroužku na jeden úvaz se tento přesunul na třech úvazech v horizontální poloze z jednoho místa na jiné. Následně p. [REDAKCE] z kroužku dva úvazy sundal a kroužek se počal zvedat do vertikální polohy. Druhý žalovaný uvedl, že s kroužkem manipuloval on a p. [REDAKCE]. Jeřábík měl z místa ostatní pracovníky vykázat. Dále uvedl, že neví, jak se žalobce ocitl v místě pádu kroužku. Způsob manipulace s kroužkem označil za obvyklý.

12. ██████████ ve své svědecké výpovědi uvedl, že pro první žalovanou pracoval jako její zaměstnanec na základě pracovní smlouvy. V kritický den dostal spolu se žalobcem a p. ██████████ pokyn od p. ██████████, aby šli pracovat na ložisku. Ložisko se mělo vyčistit a otočit. Ložisko mělo být zvednuto za jedno navařené oko a k tomu dal pokyn p. ██████████ na základě pokynu p. ██████████. Otočení ložiska podle vertikální osy měl zajistit žalobce spolu s p. ██████████. Podle vyjádření svědka spadlo ložisko na zem ještě dříve, než bylo otočeno. V tu chvíli ale již svědek i žalobce stáli každý z jedné strany kroužku. Svědek uvedl, že byl první žalovanou proškolen v oblasti BOZP, zejména byl poučen o tom, že při zvedání břemen nesmí stát pod nimi.
13. ██████████ ve své svědecké výpovědi uvedl, že neví, jaký byl vztah mezi žalobcem a první žalovanou. Docházka do zaměstnání byla evidována píchacími kartami. On dával pokyny vedoucím skupiny, co a jak se konkrétní den bude vykonávat za práce. Současně svědek prováděl zápis pracovníku do „cechovnice“ a do montážního deníku. Uvedl, že pracovní skupina, kterou měl na starost a jejíž součástí byl a žalobce a druhý žalovaný, byli odměňováni hodinovou tarifní sazbou, kterou jim vyplácela první žalovaná. V kritický den byl na pracovišti minimálně dvakrát. Obvyklý postup pro čištění kroužky byl takový, že pro sundání kroužku je třeba na něj navařit oka. Když se má kroužek otočit, musí být zavěšen na třech úvazech (okách). Za jedno oko má být pověšen, když se dostává do vertikální polohy. K tomu, jak se bude s kroužkem manipulovat, dává pokyny vazač. Svědek uvedl, že oka na kroužek navařil druhý žalovaný. Pokyn k tomu, kdo má vedle kroužku stát svědek nedal, to smí jen vazač.
14. ██████████ v doplňující svědecké výpovědi uvedl, že způsob, jakým byl v kritický den otáčen kroužek, který zranil žalobce, byl použit i u dvou přechozích kroužků v ten samý den. U otáčení těchto dvou předchozích kroužků svědek byl osobně účasten. Otáčet kroužkem má vazač a jeho pomocník. U manipulace s kroužkem, který zranil žalobce, osobně účasten nebyl. Svědek uvedl, že žalobce pracoval pro první žalovanou jako živnostník. Uvedl, že žalobci a svědku ██████████ osobně pokyny nedával. Dále uvedl, že vedl evidenci pracovní doby žalobce a jiných zaměstnanců. Zaměstnanci, kteří pracovali pro první žalovanou, si vždy musel píchnout příchod u KSK (první žalovaná) a pak ještě na šachtě. Stejně tak při odchodu z práce.
15. ██████████ ve své svědecké výpovědi uvedl, že žalobce utrpěl úraz během prací při čištění kroužku. Dle vyjádření svědka se kroužek zavěsil v horizontální poloze za tři navařená oka a přesunul se na místo čištění ve výšce 1 metr nad zemí. Když bylo třeba kroužek otočit, svědek nechal kroužek zavěšený pouze za jedno oko, aby bylo možné jej dostat do vertikální polohy. K tomuto postupu dal pokyn přímo svědek. Když bylo potřeba kroužek ve vertikální poloze otočit kolem jeho svislé osy, provedl to svědek a na jeho pokyn svědek p. ██████████ a žalobce. Když se kroužek utřhl, byl dle vyjádření svědka kousek nad zemí, a když kroužek padal, přetočil se a dopadl na žalobce, který z místa utíkal. Ve chvíli pádu kroužku nebyl události přítomen svědek ██████████. Svědek ██████████ dal svědku ██████████, ██████████ a žalobci jen pokyn, že se má kroužek otočit ještě předtím, než se s kroužkem začalo jakkoliv manipulovat a neurčil přitom způsob, jakým se to má provést. Dle vyjádření svědka se s kroužkem musí otáčet pomalu, kdy dvě osoby stojí proti sobě vedle kroužku a vedou jej podle jeho svislé osy, až se podle této osy otočí o 180°. Takto s kroužkem otáčeli žalobce a svědek ██████████.
16. ██████████ ve své doplňující svědecké výpovědi uvedl, že pokyn k manipulaci s kroužkem mu dal p. ██████████. U manipulace s kroužkem byli celkem čtyři osoby, tedy svědek, žalobce, p. ██████████ a p. ██████████. Pokyny k manipulaci s kroužkem dával svědek jako vazač a byl za manipulaci s kroužkem odpovědný. Když byl kroužek ve vertikální poloze, zavěšen na jednom navařeném oku, dal svědek pokyn žalobci a p. ██████████ aby bylo s kroužkem otáčeno. Jeřábík byl v tu dobu v kabině jeřábu. Jeřábík nedal nikomu pokyn, aby se v blízkosti kroužku nikdo nezdržoval. Svědek výslovně popsal, že při otáčení s kroužkem žalobce a svědek ██████████ nestáli pod kroužkem, ale po jeho stranách. Současně uvedl, že neví o tom, že by pro otáčení kroužku existoval technologický postup.

17. ██████████ ve své svědecké výpovědi uvedl, že již není zaměstnancem první žalované. Dokud u první žalované pracoval, pracoval tam jako ██████████. Svědek se nevyjádřil k průběhu úrazového děje. Pokyny ke zvednutí kroužku dával svědkovi p. ██████████. Když byl kroužek očištěn, šel do kabiny jeřábu. Když byl kroužek vyzvednut do vertikální polohy, nacházel se ve výšce asi 20 cm nad zemí. Svědek vypověděl, že s kroužkem otáčel p. ██████████ a p. ██████████. P. ██████████ měl z místa zvedání kroužku vyhnat žalobce a p. ██████████. Pád kroužku pro něj byl nečekaný a nikdy předtím toho nebyl svědkem.
18. ██████████, otec žalobce, ve své svědecké výpovědi uvedl, že v kritický den potom, co se dozvěděl, že se žalobci stal úraz, mluvil s druhým žalovaným, který mu předal klíče od auta žalobce, jenž s ním na pracoviště žalované přijel. Následně uvedl, že žalobce má na pracovišti žalované svou vlastní skříňku a první žalovaná mu i vystavila průkaz, dle kterého se žalobci počítá výplata.
19. ██████████ ve své svědecké výpovědi uvedl, že je zaměstnancem první žalované a pracuje pro ní jako bezpečnostní technik v závodu 05. Uvedl, že ještě před započítím prací byl žalobce včetně dalších osob svědkem proškolen v oblasti BOZP. Svědek uvedl, že žalobce nebyl proškolen jako fyzická osoba – zaměstnanec, ale jako OSVČ, vykonávající práce pro první žalovanou. Žalobce byl dále svědkem poučen ohledně bezpečnosti práce na povrchových pracovištích, zejména ohledně přemísťování břemen a s jejich manipulací dle vnitřní instrukce první žalované. Svědek se dále účastnil vyšetřování úrazu žalobce, provedené OBÚ. Svědek se na místo úrazu dostal v době, když žalobce převážel vrtulník do nemocnice. Svědek uvedl, že žalobce porušil předpisy bezpečnosti práce tím, že se nacházel v prostoru zvedání břemene. Svědek dále uvedl, že kdyby žalobce byl kmenovým zaměstnancem žalované, dostalo by se mu konkrétnějšího školení. Jako pracovník, který není zaměstnancem první žalované, měl žalobce dbát pokynů kmenových zaměstnanců.
20. ██████████ ve své svědecké výpovědi uvedl, že je zaměstnancem Obvodního báňského úřadu v Mostě na pozici ██████████. Pokud se týká šetření úrazu žalobce, svědek uvedl, že úraz byl nahlášen až dva dny poté a současně šetření nemohlo být provedeno na místě, neboť nebylo ponecháno v původním stavu. OBÚ tak vycházel z fotografií. Svědek uvedl, že odpovědnost za bezpečnost práce v kritický den měl druhý žalovaný, neboť byl předákem skupiny. Za nesplnění této povinnosti byl druhý žalovaný pokutován OBÚ. OBÚ také pokutoval žalobce za to, že se zdržoval v ohroženém prostoru. V dalších otázkách svědek odkázal na závěry zprávy OBÚ.
21. Ze záznamu o úrazu ze dne 4. 7. 2014 soud zjistil, že v pátek 4. 7. 2014 utrpěl žalobce na montážním místě Vršanské uhelné, a.s., na lomu Vršany při pracích v rámci generální opravy zakladače při manipulaci s vrchním kroužkem ložiska o průměru cca 3,2 m a hmotnosti cca 400 Kg v důsledku pádu kroužku úraz.
22. Z rámcové smlouvy o kooperační výrobě ze dne 16. 12. 2013 uzavřené mezi první žalovanou a druhým žalovaným vyplývá, že druhý žalovaný se jako zhotovitel zavazuje, že bude pro žalovanou pracovat pro středisko strojních montáží na SS1 a SS3 EPRU, GO ZP 6.600/Z86, GO KU 300.S-46/K107 a zakázkách přijatých v roce 2014; pro středisko novovýroby bude pracovat na zakázkách výroby a oprav dílců. Smlouva byla uzavřena na dobu určitou od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2014. Současně se druhý žalovaný zavázal dílo provést vlastním jménem a na vlastní odpovědnost. Dle bodu 5.7 této smlouvy se druhý žalovaný zavázal, že není oprávněn bez předchozího písemného souhlasu objednavatele pověřit provedením díla jiný podnikatelský subjekt, nebo třetí osobu.
23. Z prováděcí směrnice k rámcové smlouvě o dílo ze dne 16. 12. 2013 vyplývá, že druhý žalovaný jako zhotovitel se zavazuje zajistit podle požadavku objednatele odborné školení, případně přeškolení pro potřebný výkon sjednané práce. Dále zajistit pojištění pro případ pracovního úrazu nebo jiné události, která by mohla být příčinou ke vzniku škody na straně druhého

žalovaného či druhé žalované, nebo třetí osoby. Dále že druhý žalovaný zabezpečí školení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany na pracovišti.

24. Z provozního deníku Slováckých strojírén, a.s., který se týká závodu KSK 05 vyplývá, že se jedná o seznam denních směnových záznamů o pracovišti a jeho obsahem jsou listy se dny 3. 6. 2014, 4. 5. 2014, 5. 5. 2014, 6. 6. 2013, 7. 6. 2014, 9. 6. 2013, 3. 6. 2014, 10. 6. 2014, 11. 6. 2013, 12. 6. 2014, 13. 6. 2014, 14. 6. 2014, 16. 6. 2014, 17. 6. 2014, 18. 6. 2014, 19. 6. 2014, 20. 6. 2014, 21. 6. 2014, 23. 6. 2014, 24. 6. 2014, 25. 6. 2014, 26. 6. 2014, 27. 6. 2014, 28. 6. 2014, 30. 6. 2014, 1. 7. 2014, 2. 7. 2014, 3. 7. 2014 a končí dnem 4. 7. 2014. Ve dnech 3. 6. 2014, 5. 5. 2014, 6. 6. 2013, 3. 6. 2014, 11. 6. 2013, 12. 6. 2014, 16. 6. 2014, 17. 6. 2014, 18. 6. 2014, 19. 6. 2014, 20. 6. 2014, 24. 6. 2014, 25. 6. 2014, 27. 6. 2014, 28. 6. 2014, 30. 6. 2014, 1. 7. 2014, 3. 7. 2014, a 4. 7. 2014 je žalobce na těchto listech označen jako přítomen s poznámkou „KSK/EXT“ a dne 9. 6. 2013 je označen poznámkou „KSK“.
25. Ze stavebního a montážního deníku GO ZP 6600/Z86 – Vršanská uhelná, označeného v kolonce „Firma /útvár):“ číslem [REDAKCE] vyplývá, jaké práce byly konány v jednotlivých dnech v Závodě 05. Na listu č. [REDAKCE] s datem 4. 7. 2014 je uvedeno, že je prováděna kontrola očištěných dílů ložiska a otáčení + kontrola koulí met. mt; zpětné osazování koulí a sestavování ložiska. Ve 12:00 je uvedeno, že utrpěl úraz P. [REDAKCE] na levé noze, levé ruce a jako svědek je uveden P. [REDAKCE]. Současně je na tomto listu uvedeno, že se prací účastnili tři zaměstnanci s označením „KSK/EXT“, tedy shodný počet jako na denním směnovém záznamu ze dne 4. 7. 2014.
26. Ze směnového záznamu o pracovišti ze dne 4. 7. 2014, který provedl a podepsal [REDAKCE] vyplývá, že se přítomní na pracovišti byli pracovníci [REDAKCE]
[REDAKCE]
[REDAKCE]
[REDAKCE]
27. Z denního záznamu stavby List. č. [REDAKCE] je v části popisu prací ke dni 4. 7. 2014 uvedeno, že ve 12:00 došlo k úrazu žalobce, kdy jako svědek je uveden druhý žalovaný.
28. Z technické zprávy Obvodního báňského úřadu pro území kraje ústeckého ze dne 27. 11. 2014 vyplývá, že byl nahlášen úraz žalobce dne 4. 7. 2014 a bylo provedeno ohledání místa dne 7. 7. 2014. Jako příčina závažného pracovního úrazu bylo stanoveno riziko práce v ohroženém prostoru. Hlavními příčinami potom bylo nevhodný způsob vázání břemene; zdržování se v ohroženém prostoru a nevhodný způsob přivaření závěsných ok na ložiskový kroužek. Technickou zprávu sepsal [REDAKCE]
29. Dopisem první žalované ze dne 16. 7. 2014 byl Všeobecné zdravotní pojišťovně zaslán záznam o úrazu žalobce ze dne 4. 7. 2014. První žalovaná v tomto dopise uvedla, že žalobce vystupuje ve vztahu k ní jako OSVČ.
30. Dopisem první žalované ze dne 8. 7. 2014 první žalovaná OBÚ zaslala záznam o úrazu ze dne 4. 7. 2014. V tomto dopise byl žalobce označen jako externí zaměstnanec, tj. osoba vykonávající činnost nebo poskytující služby mimo pracovněprávní vztahy.
31. Záznamem o seznámení zhotovitele s předpisy pro zajištění BOZP, ochrany a tvorby ŽP byl s riziky vyplývajícími z práce se zvedacími zařízeními zhotovitel (druhý žalovaný) seznámen mistrem [REDAKCE]. Součástí je prezenční listina účastníků seznámení s předpisy pro zajištění BOZP, ochrany a tvorby ŽP. Na této prezenční listině je podepsán žalobce, [REDAKCE] a [REDAKCE]. Obsahem seznámení byla Instrukce pro zaměstnance (leden 2011).
32. Ze záznamu o podání vysvětlení podle § 137 správního řádu ze dne 27. 8. 2014 sepsaného [REDAKCE] s žalobcem vyplývá, jakým způsobem došlo k úrazu žalobce. Dále zde

žalobce vypověděl, že práci pro první žalovanou vykonával na základě smlouvy mezi ním a druhým žalovaným, přičemž smlouvu v písemné podobě nemůže doložit. Dále uvedl, že nebyl seznámen s technologickým montážním postupem před prováděním prací. Způsob provedení práce, resp. zvednutí a otočení věnce dohodli pan [REDACTED] s druhým žalovaným, který měl na starost navaření ok na věnc. Žalobce nikdo nevykázal z míst zdvihu.

33. Ze záznamu o podání vysvětlení podle § 137 správního řádu ze dne 16. 7. 2014 sepsaného [REDACTED] [REDACTED] se [REDACTED] vyplývá, tento prováděl vazačské práce, neboť má platný vazačský průkaz. Uvedl, že po zvednutí věnce s ním otáčel on spolu se žalobcem. Způsob, jakým bylo provedeno zvednutí a otočení věnce se používá dlouhou dobu a že jiný způsob provedení mu není znám.
34. Ze záznamu o podání vysvětlení podle § 137 správního řádu ze dne 16. 7. 2014 sepsaného [REDACTED] [REDACTED] s druhým žalovaným vyplývá, jakým způsobem byl věnc zvednut jeřábem. Průběh úrazového děje druhý žalovaný v tomto podání vysvětlení nepopsal. Druhý žalovaný uvedl, že použitý způsob zvednutí a otočení věnce se používá dlouhou dobu.
35. Z výpovědi [REDACTED] učiněné před OBÚ ve věci pracovního úrazu žalobce, sepsané 15. 7. 2014 vyplývá, že nebyl svědkem úrazu žalobce, neboť ani nebyl v danou chvíli na místě zvedání věnce. Uvedl, že použitý způsob zvednutí a otočení věnce se používá dlouhou dobu.
36. Ze záznamu o podání vysvětlení podle § 137 správního řádu ze dne 5. 9. 2014 sepsaného [REDACTED] [REDACTED] s [REDACTED] vyplývá, že [REDACTED] odkázal na svou výpověď ze dne 15. 7. 2014, kterou s ním sepsal pan [REDACTED]. Uvedl, že pro první žalovanou pracuje jako šéfmontér. V rozporu se svou výpovědí ze dne 15. 7. 2014 uvedl, že tak jak se dne 4. 7. 2014 zvedla věnc, tak se to provedlo poprvé.
37. Ze záznamu o podání vysvětlení podle § 137 správního řádu ze dne 5. 9. 2014 sepsaného [REDACTED] [REDACTED] s druhým žalovaným vyplývá, že měl s první žalovanou uzavřenu rámcovou smlouvu o kooperační výrobě ze dne 16. 12. 2013. Na základě této smlouvy měl pro první žalovanou obstarat vyšší počet pracovníků. Na základě této smlouvy se dohodl s žalobcem a uzavřel s ním ústní dohodu na zajištění požadovaných prací s tím, že jak druhý žalovaný, tak žalobce budou vystupovat jako fyzické osoby. Odměnu za práci, kterou vykonal pro první žalovanou, pak dělil mezi žalobce, pana [REDACTED] a pana [REDACTED]. Uvedl, že nemůže odpovědět na to, zda existuje přesný technologický postup pro práci s věncem.
38. Ze záznamu o podání vysvětlení podle § 137 správního řádu ze dne 10. 9. 2014 sepsaného [REDACTED] [REDACTED] s [REDACTED] vyplývá, že nebyl v den úrazu žalobce na místě, kde k úrazu došlo. Uvedl, že se dohodl s p. [REDACTED] jakým způsobem bude provedena práce na demontáži, opravě a montáži otočného ložiska. Podrobný postup demontáže a montáže zpracován není. Použitý způsob, jakým byl vyzvednut věnc, který zavalil žalobce, označil za nevhodný.
39. Ze záznamu o podání vysvětlení podle § 137 správního řádu ze dne 4. 9. 2014 sepsaného [REDACTED] [REDACTED] s [REDACTED] vyplývá, že on a žalobce v době, kdy byl věnc ve svislé poloze, stáli po jeho stranách a chtěli jej usměrnit a položit na správnou stranu. Nato se utrhlo navařené oko na věnci a věnc spadl na zem. Před zvedáním věnce byli on a žalobce jeřábníkem upozorněni, že se mají držet stranou. S pracovním postupem seznámen nebyl.
40. Z výpovědi [REDACTED] a učiněné před OBÚ ve věci pracovního úrazu žalobce, sepsané 10. 7. 2014 vyplývá, jakým způsobem proběhl úrazový děj. Uvedl, že jeho a žalobce jeřábním upozornil, že se nemají na místě zdržovat při zvedání věnce.
41. Ze záznamu ze dne 7. 5. 2015, sepsaného [REDACTED] s [REDACTED] [REDACTED] za účelem podání výpovědi k pracovnímu úrazu žalobce vyplývá, že pokyn k otáčení s kroužkem po jeho zvednutí měl dát žalobci p. [REDACTED]

42. Z čestného prohlášení [redacted] ze dne 1. 7. 2015 vyplývá, že před manipulací s břemenem nebyly dány konkrétní pokyny, kdo co má jak dělat a kde má stát. Žalobci nikdo nedal pokyn, že někde stát nemá.
43. Z dopisu první žalované ze dne 30. 3. 2015, adresovaného [redacted] [redacted] který podepsal [redacted], vyplývá, že první žalovaná nepovažuje žalobce za svého zaměstnance, ale jako OSVČ, která v době úrazu pracovala pro druhého žalovaného.
44. Z dopisu první žalované ze dne 20. 5. 2015, adresovaného [redacted] [redacted], který podepsal [redacted], vyplývá, že s uplatněním nároku na bolestné a za ztížení společenského uplatnění se má žalobce obrátit na Českou podnikatelskou pojišťovnu, a.s.
45. V řízení byly navrženy důkazy k prokázání výše nároku na bolestné, a to propouštěcí zpráva Kliniky úrazové chirurgie Krajské zdravotní, a.s., Masarykovy nemocnice Ústí nad Labem ze dne [redacted]; propouštěcí zpráva Kliniky úrazové chirurgie Krajské zdravotní, a.s., Nemocnice Most ze dne [redacted] e-mailová korespondence mezi Českou podnikatelskou pojišťovnu, a.s. a [redacted] a dopis vedlejšího účastníka právní zástupkyni žalobce ze dne 25. 9. 2015. Soud z těchto důkazů v mezitímním rozsudku nevycházel a bude se jimi zabývat v další části řízení a v rozsudku o určení konkrétní výše bolestného.
46. V řízení byly navrženy důkazy k prokázání výše nároku na zaplacení náhrady za ztížení společenského uplatnění; náhrady na ušlém výdělků za období od 4. 7. 2014 do 31. 12. 2015 a nároku na měsíční rentu a náhrady nákladů spojených s uplatněním pohledávky, a to znalecký posudek MUDr. Michala Šlégla ze dne 5. 7. 2015; znalecký posudek z odvětví psychologie ze dne 30. 4. 2015, který zpracovala PhDr. Helena Zemánková, MBA; dopis vedlejšího účastníka zástupkyni žalobce ze dne 30. 11. 2015; dopis Agentury personalistiky Armády České republiky; posudku o invaliditě ze dne 23. 10. 2014, vypracovaného posuzující lékařkou MUDr. Dagmar Károvou; r. rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 25. 11. 2014 a oznámení České správy sociálního zabezpečení ze dne 1. 1. 2015. Soud se těmito důkazy nezabýval, neboť tyto výše uvedené nároky byly vyloučeny k samostatnému řízení.
47. V řízení byly navrženy důkazy výsledkem svědků – kamarádů žalobce – [redacted] [redacted], bratra žalobce a matky žalobce; potvrzením o výši invalidního důchodu ze dne 21. 1. 2016; cíchovnicí; hodnocením pracovních rizik v závodě 05, vydaných 12/2013; výpovědí p. [redacted] a ze dne 15. 7. 2014; zápisem o zkouškách a revizi jeřábu ze dne 24. 6. 2014; přílohou k zápisu č. [redacted]; oznámením o škodě ze dne 2. 12. 2015; e-mailová korespondence s ČPP ze dne 2. 12. 2015; technickou zprávou Obvodního báňského úřadu pro území kraje Ústeckého ze dne 24. 11. 2014; znaleckým posudkem z oboru stavebnictví; znaleckým posudkem z oboru psychologie; znaleckým posudkem z oboru ortopedie a traumatologie; pracovními smlouvami jiných zaměstnanců první žalované. Tyto důkazní návrhy soud jako nadbytečné zamítl.
48. Soud nemá za zjištěné, že by mezi žalobcem a první žalovanou byla uzavřena písemná pracovní smlouva. Soud nemá dále za zjištěné, že by byla uzavřena jakákoliv smlouva mezi žalobcem a druhým žalovaným, co se týká provádění pracovních úkolů na pracovištích první žalované. Soud vzal v úvahu znění rámcové smlouvy o kooperační výrobě ze dne 16. 12. 2013, uzavřené mezi první žalovanou a druhým žalovaným, kdy dle bodu 5.7 této smlouvy druhý žalovaný není oprávněn bez předchozího písemného souhlasu objednavatele pověřit provedením díla jiný podnikatelský subjekt, nebo třetí osobu.
49. Soud má za zjištěné, že v době, kdy se konala generální oprava zakladače, první žalovaná sdělila druhému žalovanému, že potřebuje na určitou dobu zajistit vyšší počet pracovníků. Druhý žalovaný se domluvil s žalobcem o tom, že se na pracích pro první žalovanou bude podílet. Pracovní úkoly žalobci ukládala první žalovaná prostřednictvím p. [redacted]. Žalobce byl dále žalovanou odměňován za práci hodinovou sazbou. Docházel na pracoviště žalované, kde měl

vlastní skříňku a prokazoval se průkazem, který mu žalovaný vystavila jednak k tomu, aby byl vpuštěn na pracoviště a jednak k evidenci pracovní doby. Žalovaná žalobci rovněž poskytla vybavení nutné k výkonu práce. Žalobce na pracoviště docházel pravidelně, jako do práce. Počet odpracovaných hodin byl evidován p. [REDACTED] který vždy ráno v 6 hodin objížděl maringotky, kde byli jednotliví pracovníci, kteří pro žalovanou pracovali, zjišťoval, kdo je přítomen a zapisoval to do stavebního a montážního deníku. O přítomnosti všech osob, které pro žalovanou takto pracovaly, byla žalovanou vedena stejná evidence jako u osob, které byly jejími zaměstnanci, a také s nimi byly dopravovány na konkrétní pracoviště. Pokud žalobce potřeboval pracovní volno, uděloval mu ho p. [REDACTED]

50. Soud má za zjištěné, že žalobce konal pro žalovanou na jejím pracovišti práce při generální opravě zakladače, žalovaná mu přidělila skříňku v šatně, dopravovala ho na místo práce, kde pro ni žalobce vykonával práci v žalovanou stanovené pracovní době, žalovaná mu pracovní pokyny, evidovala jeho příchody a odchody do práce, udělovala mu pracovní volno a platila ho za čas strávený na jejím pracovišti, žalovaný tak při generální opravě pracoval stejně, jako by byl jejím zaměstnancem. Uvedená skutečnost, když odměna za práci měla být žalobci vyplácena prostřednictvím druhého žalovaného, podle názoru soudu nic nemění na tom, že žalobce pracoval formou závislé práce pro žalovanou.
51. Soud proto dospěl k závěru, že žalobci se stal úraz při výkonu závislé práce pro žalovanou a jde o úraz pracovněprávní, za který žalovaná odpovídá podle zákoníku práce. Právně tak soud věc, pokud jde o odpovědnost první žalované, posoudil podle zákoníku práce ve znění účinném ke dni vzniku pracovního úrazu žalobce.
52. Soud má za zjištěné, že před tím, než žalobce začal u žalované pracovat, žalovaná provedla jeho základní zaškolení; toto zaškolení provedl bezpečnostní technik žalované [REDACTED]. Zaškolení bylo provedeno dne 16. 5. 2014 a z tohoto školení byla vyhotovena prezenční listina, kterou účastníci školení včetně žalobce podepsali. Předmětem školení byla témata z brožury Instrukce pro zaměstnance povrchových pracovišť zakroužkovaná na záznamu o seznámení z tohoto dne včetně kapitoly týkající se přemístování břemen zdvihacím zařízením. Účastníci školení byli seznámeni s tím, že nesmí obsluhovat zdvihací zařízení, leda by je k tomu pověřila žalovaná, a kdyby se dostali do situace, že budou muset zvedat břemeno, že to musí zajistit prostřednictvím žalované, a že nesmějí vstupovat do ohroženého prostoru; s kapitolou 25, která se týká přemístování břemen, účastníci školení seznámeni nebyli.
53. Výpovědi svědků, výpovědi provedené žalovanou a technická zpráva OBÚ se rozcházejí v tom, kdo vedle kroužku stál a otáčel s ním, a kdo k této činnosti dal pokyn. Výpovědi p. [REDACTED] a p. [REDACTED] v části týkající se toho, kdo kroužkem otáčel, jsou odlišné od výpovědi druhého žalovaného a p. [REDACTED]. Za tohoto stavu soud uvěřil výpovědím p. [REDACTED] a p. [REDACTED], kteří postup při manipulaci s kroužkem popisovali ve svých výpovědích v zásadě shodným způsobem od doby krátce po žalobcově úrazu až do podání svědeckých výpovědí před soudem. Na druhé straně svědecké výpovědi druhého žalovaného a p. [REDACTED] nemá soud za věrohodné, když i v minulosti neuváděli zcela pravdivé skutečnosti, podle názoru soudu z obavy o možné pro ně vyplývající odpovědnostní důsledky z žalobcova úrazu.
54. Z toho soud učinil následující závěry.
55. Soud má za zjištěné, že dne 4. 7. 2014 utrpěl žalobce na montážním místě Vršanské uhelné, a.s. na lomu Vršany při pracích v rámci generální opravy zakladače, konkrétně při manipulaci s vrchním kroužkem otočného ložiska o průměru cca 3,2 m a hmotnosti cca 400 Kg v důsledku pádu kroužku úraz. O této skutečnosti není mezi účastníky sporu a vyplývá i z provedených listinných důkazů.
56. Soud má za zjištěné, že před manipulací s kroužkem navařil na tento kroužek druhý žalovaný kovová oka. V konkrétní situaci na místě pracovního úrazu pokyn k tomu, aby se kroužek zavěsil

do vertikální polohy, dal p. [REDACTED], p. [REDACTED], před tím byly uvolněny dva úvazy a kroužek se do vertikální polohy zdvihal pouze za jeden úvaz. [REDACTED] všem řekl, ať se nezdržují v ohroženém prostoru při zvedání kroužku. Po vyzvednutí kroužku do vertikální polohy, kdy tento visel ve výšce do jednoho metru nad zemí, provedli otočení kroužku kolem vertikální osy na pokyn p. [REDACTED] žalobce a p. [REDACTED]. Na jedné straně zavěšeného kroužku stál žalobce a na druhé straně stál p. [REDACTED]. Tito se pohybovali proti sobě, až se kroužek otočil o 180° okolo své vertikální osy.

57. Podle § 380 odst. 1 zák. práce pracovním úrazem je poškození zdraví nebo smrt zaměstnance, došlo-li k nim nezávisle na jeho vůli krátkodobým, náhlým a násilným působením zevních vlivů při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním.
58. Podle § 366 zaměstnavatel odpovídá zaměstnanci za škodu vzniklou pracovním úrazem, jestliže škoda vznikla při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním (odst. 1), zaměstnavatel je povinen nahradit škodu, i když dodržel povinnosti vyplývající z právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, pokud se odpovědnosti zcela nebo zčásti nezproští (odst. 4).
59. Podle § 367 odst. 1 zaměstnavatel se zproští odpovědnosti zcela, prokáže-li, že škoda vznikla
- tím, že postižený zaměstnanec svým zaviněním porušil právní, nebo ostatní předpisy anebo pokyny k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ačkoliv s nimi byl řádně seznámen a jejich znalost a dodržování byly soustavně vyžadovány a kontrolovány, nebo
 - v důsledku opilosti postiženého zaměstnance nebo v důsledku zneužití jiných návykových látek a zaměstnavatel nemohl škodě zabránit,
- a že tyto skutečnosti byly jedinou příčinou škody.
60. Podle odst. 2 zaměstnavatel se zproští odpovědnosti zčásti, prokáže-li, že škoda vznikla
- v důsledku skutečností uvedených v odstavci 1 písm. a) a b) a že tyto skutečnosti byly jednou z příčin škody,
 - proto, že si zaměstnanec počínal v rozporu s obvyklým způsobem chování tak, že je zřejmé, že ačkoliv neporušil právní nebo ostatní předpisy anebo pokyny k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, jednal lehkomyšlně, přestože si musel vzhledem ke své kvalifikaci a zkušenostem být vědom, že si může způsobit újmu na zdraví. Za lehkomyšlné jednání není možné považovat běžnou neopatrnost a jednání vyplývající z rizika práce.
61. Podle odst. 3 v případě uvedeném v odstavci 2 písm. b) je zaměstnavatel povinen uhradit alespoň jednu třetinu škody.
62. Podle odst. 4 při posuzování, zda zaměstnanec porušil právní nebo ostatní předpisy anebo pokyny k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, se zaměstnavatel nemůže dovolávat všeobecných ustanovení, podle nichž si má každý počínat tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.
63. Podle § 369 odst. 1 zaměstnanci, který utrpěl pracovní úraz nebo u něhož byla zjištěna nemoc z povolání, je zaměstnavatel v rozsahu, ve kterém za škodu odpovídá, povinen poskytnout náhradu za a) ztrátu na výdělku, b) bolest a ztížení společenského uplatnění, c) účelně vynaložené náklady spojené s léčením, d) věcnou škodu; ustanovení § 265 odst. 3 platí i zde.
64. Podle § 152 odst. 2 o.s.ř. jestliže je to účelné, může soud rozsudkem rozhodnout nejdříve jen o části projednávané věci něco nebo o jejím základu.

65. Soud v průběhu řízení účastníkům v rámci poučovací povinnosti několikrát vyjádřil právní názor, že vztah mezi žalobcem a žalovanou hodnotí jako faktický pracovněprávní vztah. Faktickým pracovním poměrem se rozumí právní vztah, který vzniká tak, že fyzická osoba koná pro zaměstnavatele (s jeho vědomím a podle jeho pokynů) práci (závislou práci), ačkoliv mezi nimi nebyla sjednána platná pracovní smlouva, popřípadě platná dohoda o pracích konaných mimo pracovní poměr. Právní vztah při tzv. faktickém pracovním poměru je vztahem pracovněprávním (např. rozsudek Nejvyššího soudu sp.zn. 21 Cdo 3386/2014). Podle nálezu Ústavního soudu IV. ÚS 3073/15 se faktickým pracovním poměrem se rozumí právní vztah, který vzniká tím, že fyzická osoba koná pro zaměstnavatele s jeho vědomím a podle jeho pokynů práci (závislou práci). Kritérium „podle pokynů zaměstnavatele“ je nutno chápat a posuzovat jako znak závislé práce, nikoliv vyžadovat výslovné sdělení jednoznačného pokynu k práci zaměstnanci. Pokud v rámci faktického pracovního poměru dojde k úrazu, posuzuje se jako úraz pracovní ve smyslu § 366 a § 380 zák. práce.
66. V daném případě došlo k úrazu žalobce při práci s kroužkem, který vzhledem ke svému nedostatku po stránce bezpečnosti manipulace, když byl zvedán za provizorně navařené oko (a rizika vyplývajícího ze špatného sváru si byla žalovaná vědoma). V daném případě žalobce jednal v souladu s pokynem p. ██████████, ██████████ a zaměstnance první žalované, jako osoby odpovědné za zdvihací práce a v důvěře ve správnost daného postupu. Proto v tomto případě soud uzavřel, že žalovaná se zprostit své odpovědnosti za pracovní úraz podle § 367 zák. práce nemůže a co do základu shledal žalobcem uplatněný nárok za uplatněný právem v plném rozsahu. Proto soud rozhodl mezitímním rozsudkem.
67. O nákladech řízení soud nerozhodoval, protože tímto rozhodnutím se řízení nekončí (§ 151 odst. 1 o.s.ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem, prostřednictvím Okresního soudu v Mostě. Odvolání je třeba podat ve dvojím vyhotovení.

Most 28. června 2019

Mgr. Karel Štíčka v.r.
předseda senátu